

Kulturhistorisk inventering

MOCKFJÄRDS KYRKOGRÅRD

Bilaga 1
OMRÅDESBESKRIVNINGAR

INNEHÅLL

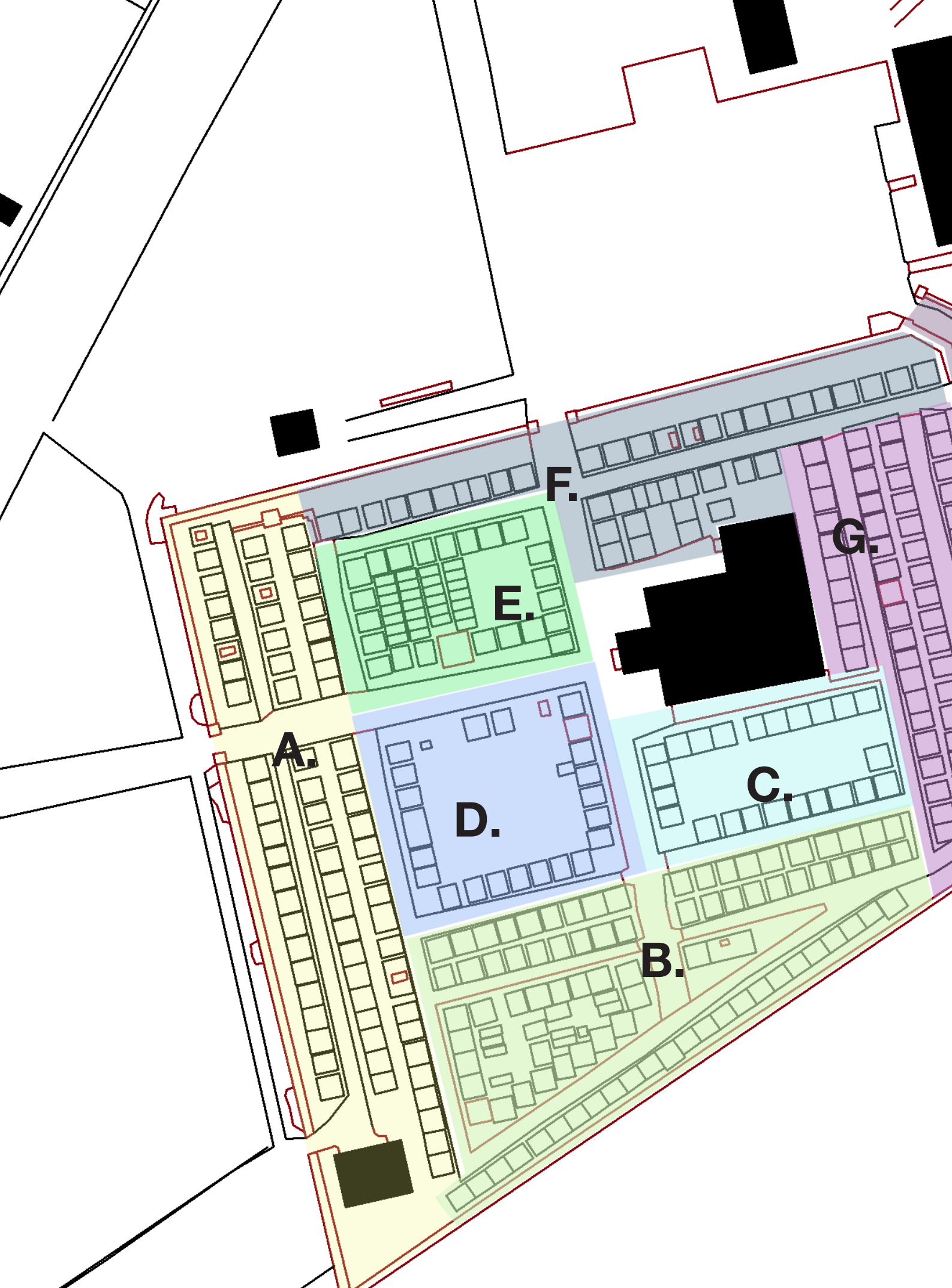
OMRÅDESBESKRIVNINGAR.....	
Översiktskarta.....	6-7
Sammandrag.....	8
Särskilt värdefulla strukturer.....	9
Område A.....	10
Område B.....	14
Område C.....	18
Område D.....	22
Område E.....	26
Område F.....	30
Område G.....	34
Område H.....	38
Område I.....	42
Område J.....	46
Område K.....	50

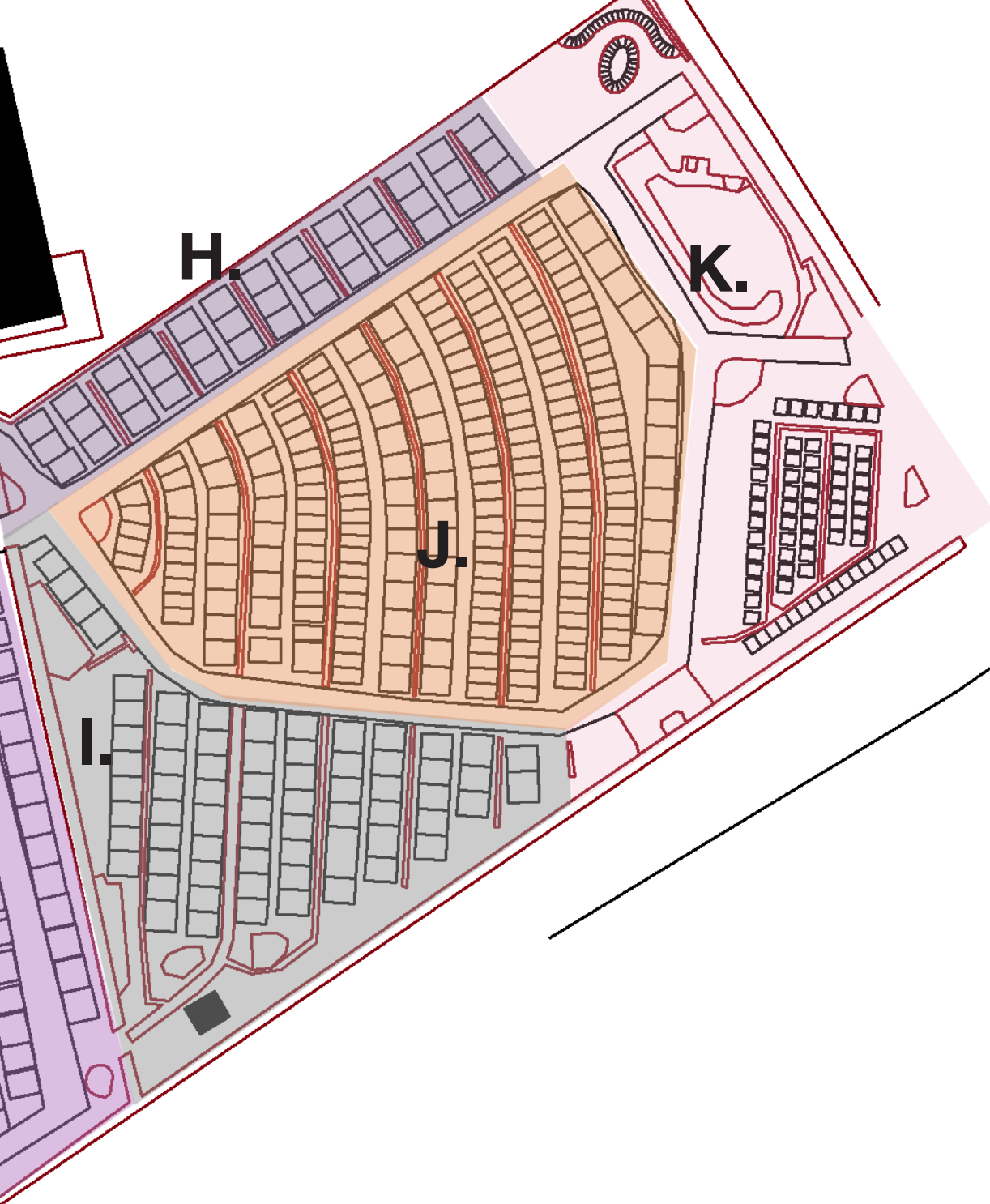

Områdesbeskrivningar

Följande kapitel består av karaktäriseringar av kyrkogårdens olika områden. Kapitlet innefattar utöver detta områdesspecifika värderingar som belyser ifall ett område och dess gravvårdar besitter unika eller särskilt framträdande kulturhistoriska och estetiska värden. Slutligen finns information om vilka gravvårdar som pekats ut som särskilt värdefulla och ifall det finns några övervägande urvalspremiser som varit vägledande i den kulturhistoriska värdeformuleringen.

Karta över kyrkogården och dess olika områden.

SAMMANDRAG

Nedan följer ett sammandrag av den information som finns i områdesbeskrivningarna.

Område A innefattar den yta som kom till vid utökandet av kyrkogården på 1920-talet, och utgör gravplatsens västligaste del. Innehåller väldigt många gravvårdar med by- och gårdsnamn, samt ett högt antal med titel.

Område B utgörs av en triangulär yta söder om kyrkobyggnaden, och tillkom vid 1918 års utvidgning av kyrkogården. Många stenar med gårds- och bynamn, samt ett flertal större monumentala gravvårdar.

Område C är en av kyrkogårdens äldsta delar, och ligger direkt söder om kyrkobyggnaden. Listas som allmänt gravkvarter från 1918. Flera stenar med gårds- och bynamn, samt ett fåtal med titel.

Område D utgör också en av de äldre delarna av gravplatsen och listas som allmänt gravkvarter från 1918. Även här förekommer flertal gravar med gårds- och bynamn, även flertal gravar med enbart kvinnonamn. Här finns också kyrkogårdens enda obeliskformade gravmonument.

Område E innehåller en av kyrkogårdens enda monumentala gravvårdar, och utgör tillsammans med område C och D delar av den äldsta kyrkogården som går tillbaka till 1600-tal. Flertalet gravvårdar nyare än 1980.

Område F löper längs den norra stenmuren samt gravkvarteret strax framför sakristian. Området har kyrkogårdens tätaste samling gamla gjutjärnskors, och åldern på gravvårdarna är generellt mycket högre än på övriga kyrkogården.

Område G är beläget strax öst om kyrkobyggnaden, och löper längs stenmurens västra sida. Här finns gravplatsens enda grav som inhägnats med järnkätting. Viss ansamling av järnkors förekommer, samt flera gravvårdar med titel.

Område H ligger på östra kyrkogårdshalvans nordligaste del, och utgörs av ett flertal mindre rum avskärmade med häckar. Här finns några av de äldsta gravar som tillkommit efter utbyggnaden av området 1955.

Område I utgör östra kyrkogårdshalvans sydvästra hörn, och innefattar främst gravvårdar dateras till 1970–1990-tal.

Område J är kyrkogårdens största, och utgörs av östra kyrkogårdshalvans öppna mittparti som omsluts av en asfalterad slingrande gångväg.

Område K utgörs av urngravplats, minneslund anlagd på 1990-talet och en askgravplats som tillkommit 2010. Området saknar helt gravvårdar äldre än 1980 och undantas därför från närmare beskrivning. En områdesbeskrivning är dock bifogad.

SÄRSKILT VÄRDEFULLA STRUKTURER

Mockfjärd kyrkogård innefattar flera särskilt värdefulla strukturer med gravvårdar som inte besitter någon av de egenskaper som listas under rubriken Kulturhistoriskt värdefulla gravvårdar. Följande strukturer finns representerade på flera områden på kyrkogården och är särskilt kulturhistoriskt värdefulla, karaktäristiska eller unika för Mockfjärds kyrkogård:

- Gravvårdar med by-, Orts- eller traktnamn är mycket vanliga på kyrkogården. Dessa gravvårdar skapar en unik förståelse för Mockfjärdsbygds utbredning i äldre tider och visar vilka geografiska områden som nyttjat kyrkogården historiskt.
- Kyrkogårdens förhållandevis höga antal gjutjärns- och smideskors som förekommer på den äldre kyrkogården, främst på områdena F och G. Denna typ av gravvård bär på en historia om hur de svenska kyrkogårdarna länge sett ut, då i synnerhet i Dalarna. Denna gravvårdstyp har idag blivit allt ovanligare i förmån för mer robusta gravvårdar i sten. Gjutjärnet är dessutom ofta de tidigaste spåren av industrialiseringens tekniska genombrott, och kan ses som ett viktigt steg i en bygds industriella utveckling under det sena 1800-talet.

Områdesspecifika värden

Vissa värdefulla strukturer framträder endast i enstaka områden på kyrkogården. Dessa har inte listats ovan men beskrivs närmare under rubriken områdesspecifika värden i varje områdesbeskrivning. Ifall gravvårdar med områdesspecifika värden tillskrivs särskilda kulturhistoriskt värde framgår detta under rubriken särskilda urvalspremisser i varje enskild områdesbeskrivning.

Särskilda urvalspremisser

Gravvårdar som är en del av en värdefull struktur tillskrivs i regel högt kulturhistoriskt värde. Det kulturhistoriska värdet kan dock variera beroende på i vilken kontext gravvården är placerad. I områden där den värdefulla strukturen är mycket tydligt läsbar kan gravvårdarna som ingår i strukturen tillskrivas ett mycket högt kulturhistoriskt värde. I områden där den värdefulla strukturen inte framträder särskilt tydligt eller sammanblandas med andra viktiga värden är det inte säkert att gravvårdar från en särskilt värdefull struktur tillskrivs något kulturhistoriskt värde. I slutet av varje områdesbeskrivning finns en rubrik som heter särskilda urvalspremisser. De särskilda urvalspremisserna förtydligar vilket värde, om något, som tillskrivs särskilt värdefulla strukturer i området.

Prioriteringar

Alla områden på kyrkogården (med undantag för område K) innefattar en eller flera kulturhistoriskt värdefulla gravvårdar. I vissa områden har merparten av gravvårdarna tillskrivits särskilda kulturhistoriska värden - i andra har endast ett fåtal utpekats som värdefulla. I en framtida vård och underhållsplan skulle det vara möjligt att upprätta en prioriteringslista över vilka av dessa gravvårdar som är viktigast att tillgodose när det gäller vård och underhåll på kyrkogården. En sådan prioritering har inte inrymts i den här inventeringen eftersom den är relativ till församlingens ekonomi såväl som gravvårdarnas befintliga skick. Dalarnas museum rekommenderar dock att de gravvårdar som i nuläget saknar gravrättsinnehavare, samt de gravvårdar som utpekats som värdefulla på gamla kyrkogården, prioriteras beträffande vård och underhåll.

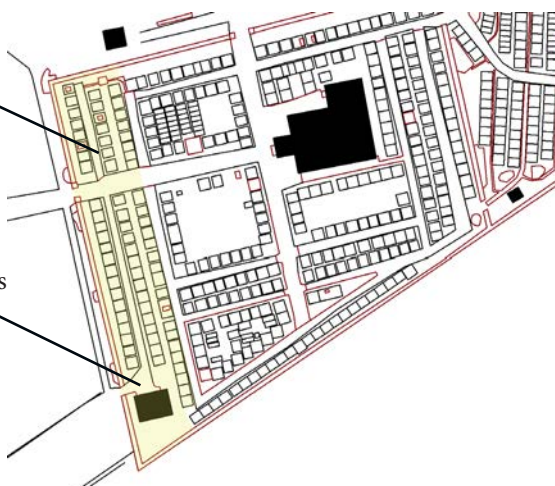
A

OMRÅDE A

Karaktärisering

Område A.

Bisättningshus

Området inventerades 2018-06-18

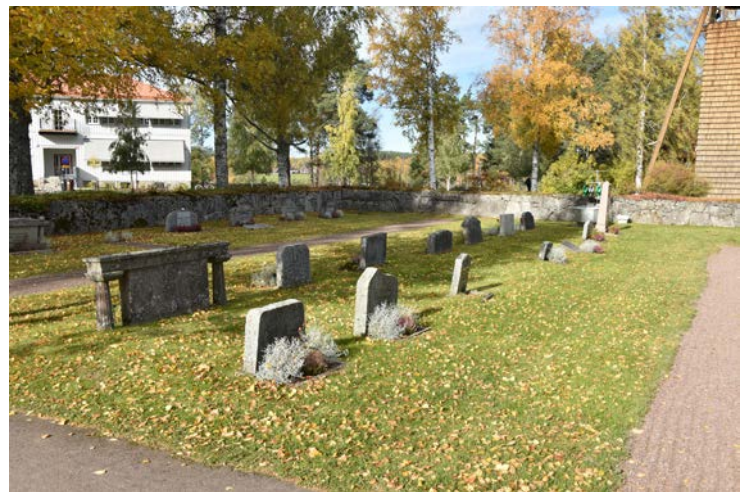
Etablering	Område A utgör kyrkogårdens västra del, och tillkom genom en mindre utvidgning 1927. Gravvårdarna daterar främst från 1900-talets mitt, med en majoritet tillkomna kring 1950-1970. Den äldsta daterade graven är från 1920, alltså något äldre än den påstådda utvidgningen.
Historiska gravtyper	Enskilda gravar. Familjegravar är vanligt förekommande.
Terräng och läge	Området är rektangulärt i nord-sydlig riktning, och gränsar till område B i sydöst, område D i öst och områdena E och F i nordöst. Direkt åt nordväst passerar Hedvägen, som löper igenom hela samhället på denna sida älven.
Gångar, belysning, tappställen	Området är i huvudsak uppbyggt kring en asfalterad gångväg som går i nord-sydlig riktning mellan den västra huvudgrinden och bisättningshuset i söder. Norr om den västra grinden övergår detta gångstråk i krattat grus. På området finns två tappställen. Det ena är placerat längs bisättningshusets västra vägg och är av det enklare slaget med krokar för upphängning av verktyg och en kran för vatten. Det norra tappstället, strax söder om klockstapeln, har försetts med en åttkantig vattensamlare i tunnvalsad plåt. Intill denna en ställning av bockat stålrör för upphängning av kannor och redskap. En lyktstolpe är placerad strax intill den södra grindöppningen, intill entrén till bisättningshuset.
Träd och buskar	Med undantag för två yngre björkar som växer på var sida av den asfalterade gången som löpet fram till vapenhuset i klocktornet, så återfinns ingen större mängd växtlighet på området. Istället växer en tät rad av större lövträd strax utanför stenmuren i väst. Området saknar både planteringar och häckar.
Gravvårdar	Området innefattar gravvårdar uppförda från 1920-talet fram till 2000-talet, med en majoritet tillkomna mellan 1950-talet och 1970-talet. Detta har medfört att majoriteten av gravvårdarna följer de modernistiska strömmarna, och är således breda och förhållandevis låga. Ett fåtal undantag kan ses, där man istället valt att använda sig av de något äldre obeliskliknande gravstenarna. Ett fåtal liggande hällar i röd sandsten förekommer också, något som måste ses som karaktäristiskt för detta område.
Karaktär	Området har en öppen, enkel och avskalad karaktär, mycket tack vare avsaknaden av planteringar. Detta kan samtidigt ses som ett tecken på att man velat förhålla sig till den äldre delen av kyrkogården, då tankarna kring kyrkogården som en grönskande park fortfarande inte varit aktuellt när den anlades. Områdesutvidgningen var dessutom ganska liten, och det har därför inte funnits några större ytor att förhålla sig till gällande planteringar.

Översikt mot söder, område A.

Översikt mot norr, område A.

Översikt mot nordväst, område A.

Grindhål åt väst, område A.

Översikt mot nordväst, område A.

A

Områdesspecifika värden/värdefulla strukturer

- Gravvårdar som endast bär kvinnonamn är ovanliga och bär ofta på berättelser som traditionellt placerats i skymundan. Dessa gravvårdar, i den mån de finns kvar idag, utgör värdefulla pedagogiska resurser som kan användas för att förmedla glömda och dolda berättelser som utspelar sig ur ett kvinnligt narrativ.
- Området innefattar en betydande mängd gravvårdar med yrkestitlar som kan berätta om de kulturhistoriska sammanhangen. (Se mer under rubriken Mockfjärd som historisk kontext ovan).

Urvalspremisser

- Gravvårdar med yrkestitel som hänger samman med ovannämnda kulturhistoriska sammanhang tillskrivs mycket högt kulturhistoriskt värde.
- Gravvårdar i gjutjärn eller andra ovanliga material som anspelar på bygdens/regionens socioekonomiska framväxt tillskrivs mycket högt kulturhistoriskt värde.
- Personhistoriskt viktiga gravvårdar tillskrivs mycket högt kulturhistoriskt värde.
- Gravvårdar med by- eller gårdsnamn tillskrivs högt kulturhistoriskt värde.

Gravvårdar med särskilt högt kulturhistoriskt värde

Gravnummer	Ålder	Namn på grav	Kulturhistoriskt värde
2 G 343	----	Erik Lindberg	Högt
2 G 341	1968	Anders Eriksson	Högt
2 G 339	1955	Erik Norell	Högt
2 G 338	----	Jöns A. Andersson	Högt
2 G 337	----	Erik Engström	Högt
2 G 335	1954	Gurli Hertzman-Ericson	Mycket högt
2 G 319	----	Per Eriksson	Mycket högt
2 G 318	1960	E. A Norén	Mycket högt
2 G 317	----	Harry Hjort	Högt
2 G 315	1943	Lars Envall	Högt
2 G 314	----	Åsberg	Högt
2 G 304	----	V. F Lindqvist	Mycket högt
2 G 302	----	G. A Westöö	Mycket högt
2 G 330	----	Erik Olsson	Högt
2 G 331	----	Erik Vidén	Högt
2 G 54	1974	Bertil Ljungberg	Högt
2 G 55	1920	Erik Hansson	Högt
2 G 57	----	Anders Lundin	Högt
2 G 61-62	1947	Brita Persdotter	Mycket högt
2 G 64	1983	Mats Lindell	Mycket högt
2 G 67	----	Hans Söderlund	Mycket högt
2 G 71	1967	Gustaf Lundin	Högt
2 G 72 A	----	O. F Borg	Högt
2 G 73	----	Rickard Larsson	Högt
2 G 76	1924	A. W Hagström	Mycket högt
2 G 77	----	Knutes Per Larsson	Högt
2 G 78	1976	Anders Lundin	Högt

Gravhällen över Brita Persdotter med anhöriga tillskrivs mycket högt värde, då den innehåller en ovanligt rik inskription med högt dokumentationsvärde.

Stationsmästare E. A. Noréns gravvård tillskrivs mycket högt värde då den är i ett ovanligt material och utförande, samtidigt som den bär en yrkestitel.

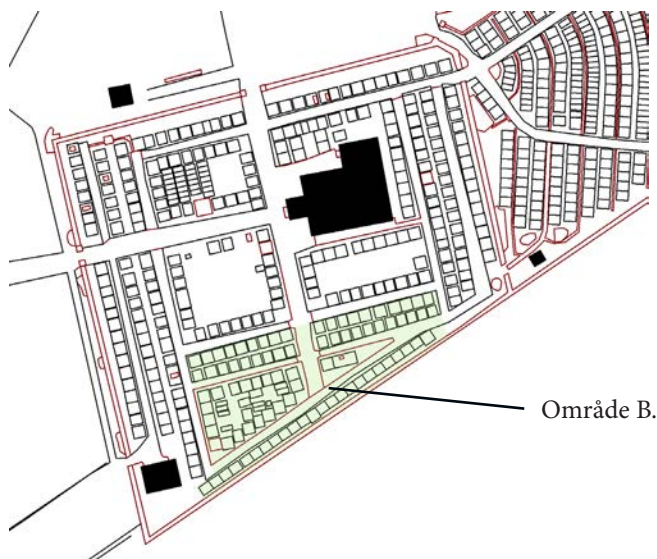

Bagarmästare G. A. Westöös gravvård bär en yrkestitel som kan knytas till bygden, samtidigt som den är ovanligt monumental för detta område av kyrkogården.

B

OMRÅDE B

Karaktärisering

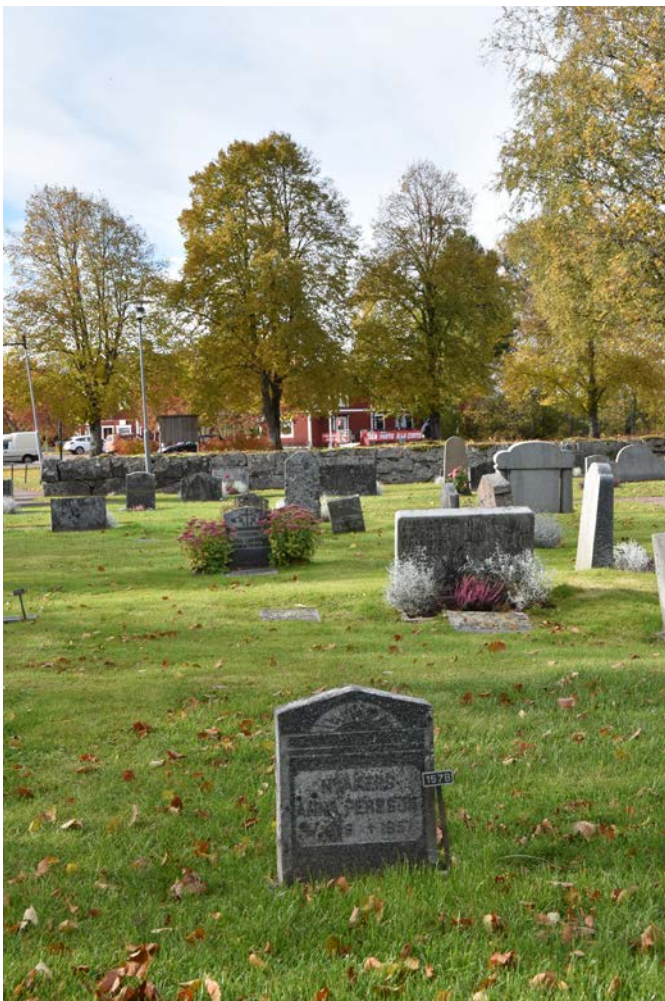

Området inventerades 2018-06-18

Etablering	Området tillkom efter en utvidgning 1918, och torde ha tagits i bruk vid början av 1920-talet.
Historiska gravtyper	Enskilda gravvårdar med flertalet familjegravar.
Terräng och läge	Området utgörs av ett triangulärt kvarter söder om den äldsta kyrkogårdsplatsen närmast kyrkan. Området angränsar till område A i väst, område D i nordväst, område C i nordöst och område G i öst.
Gångar, belysning, tappställen	Området ramas in av tre gångstråk med krattat grus, som tillsammans formar en liggande triangel. Områdets mitt delas av en asfalterad gångväg som går i nord-sydlig riktning, och löper hela vägen upp till kyrkogårdens norra entré. Området saknar både belysning och tappställen.
Träd och buskar	Tätt mot muren i söder växer en rad lövträd som avskärmar kyrkogården från den näraliggande järnvägen och träindustrin. Områdets norra gräns utgörs av en häckrad som angränsar mot områdena C och D. Denna häck markerar också platsen för den äldre stenmuren som en gång ramat in den gamla kyrkogården.
Gravvårdar	Området inhyser en stor variation av gravvårdar, som i regel daterar från 1930-talet och framåt. Här finns en stor koncentration med monumentala högrestandsgravar, tillika flertalet små liggande gravvårdar. Här återfinns även en av kyrkogårdens enda bevarade gravar med stenram och krattat grus.
Karaktär	Området ramas in av en häckrad och flera stora lövträd, och skapar således ett avskilt rum. Trots sin triangulära planlösning och sitt varierande utbud av gravvårdstyper, framstår området som väl sammanhållet och strukturerat. Denna effekt förstärks av de öppna gräsytor som utgör kvarterets mitt och som kantas av träd, häckrader och en kallmurad kyrkogårdsmur.

Översikt mot sydväst, område B.

Översikt åt väst, område B.

Översikt åt sydöst, område B.

Områdesspecifika värden/värdefulla strukturer

- Kataloggravvårdar från tidigt 1900-tal kan på ett tydligt och pedagogiskt vis förmedla hur tillverkningsprocessen kring gravvårdar förändrades och blev mer industrialiserad från och med 1890-talet och framåt.
- Personhistoriskt viktiga gravvårdar kan berätta viktiga berättelser om Mockfjärd och dess invånare under äldre tider.
- Gravvårdar som endast bär kvinnonamn är ovanliga och bär ofta på berättelser som traditionellt placerats i skymundan. Dessa gravvårdar, i den mån de finns kvar idag, utgör värdefulla pedagogiska resurser som kan användas för att förmedla glömda och dolda berättelser som utspelar sig ur ett kvinnligt narrativ.

Urvalspremisser

- Kataloggravvårdar från perioden 1890-1920 tillskrivs högt kulturhistoriskt värde.
- Personhistoriskt viktiga gravvårdar tillskrivs mycket högt kulturhistoriskt värde.
- Gravvårdar med yrkestitel som hänger samman med ovannämnda kulturhistoriska sammanhang tillskrivs mycket högt kulturhistoriskt värde.
- Gravvårdar som endast bär kvinnonamn tillskrivs mycket högt kulturhistoriskt värde

Gravvårdar med särskilt högt kulturhistoriskt värde

Gravnummer	Ålder	Namn på grav	Kulturhistoriskt värde
2 G 52 A	----	Pell Olof Olsson	Högt
2 G 50	----	Anders Hjort	Högt
2 G 48	----	Oljon	Högt
2 G 45	----	B. P Persson	Mycket högt
2 G 44	----	And. Frisell	Mycket högt
2 G 34	----	----	Mycket högt
2 G 33	1962	Erik Reijer	Högt
2 G 31	----	K. E Karlsson	Högt
2 G 30	----	Olof Olsson	Högt
2 G 151	----	Per Eriksson	Högt
2 G 149	----	Hanses Per Olsson	mycket högt
2 G 146	----	Mann Axel Persson	Högt
2 G 142	----	Erik Emanuel Eriksson	Högt
2 G 167	----	L. E Björklund	Mycket högt
2 G 311	----	Oskar Homman	Högt
2 G 313	1969	P. Axel Mattsson	Mycket högt
2 G 156	1939	O. F Mattsson	Mycket högt
2 G 155	1932	K. M Matsson	Mycket högt
2 G 157	----	Axel Smed	Högt
2 G 160	----	Per Hagberg	Högt
2 G 162	----	M. A Hansson	Högt
2 G 162 C	1946	Elsa Westblad	Mycket högt
2 G 309 B	1945	Anna Larsson	Mycket högt
2 G 159 A	1950	Mor	Högt
2 G 159 B	1951	Olof Hedin	Högt
2 G 159 C	1952	Anna Norberg	Mycket högt
2 G 158 B	1955	Liss Karin Andersson	Mycket högt
2 G 157 B	----	Anna Persson	Mycket högt
2 G 152-153	1946	Daniel Brandt	Mycket högt

Björklunds familjegrav besitter mycket höga kulturhistoriska värden, främst då gravar med stenram och krattat grus blivit ovanliga i hela Gagnefs socken. Denna gravvårdstyp har tidigare varit mycket vanligare, och bör idag bevaras för att belysa ett idag nära utdött gravvårdsskick.

Anna Larssons gravvård tillskrivs mycket högt värde då det är en av väldigt få gravvårdar med enbart kvinnonamn.

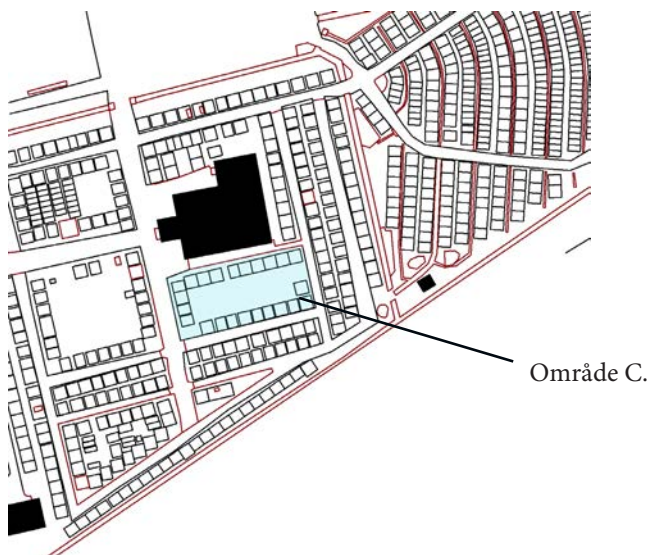

Läraren och politikern Daniel Brandts gravvård tillskrivs mycket högt värde, och besitter höga personhistoriska värden, samtidigt som stenen bär en yrkestitel som kan knytas till bygden.

C

OMRÅDE C

Karaktärisering

Området inventerades 2018-06-18

Etablering	Området utgör troligen en av kyrkogårdens äldsta delar, och finns med redan på de tidigaste gravkartorna.
Historiska gravtyper	Enskilda gravar, med flertalet familjegravar. Området har ursprungligen brukats som allmänna varv, varav det idag inte kvarstår några som helst spår av detta skede.
Terräng och läge	Området är öppet och flackt, och återfinns strax söder om kyrkobyggnaden. Kvarteret är rektangulärt i en liggande väst-östlig riktning, och angränsar till område D i väst, kyrkobyggnaden i norr, område G i öst samt område B i söder.
Gångar och tappställen	Området omges i alla väderstreck av gångvägar, varvid samtliga förutom den västra består av krattade grusgångar. Den västra gången är belagd med asfalt. Området saknar både tappställen och belysning.
Träd och buskar	Med undantag för ett större lövträd i kvarterets sydvästra hörn återfinns ingen typ av plantering på området. Områdets mitt utgörs av en öppen kortklippt gräsmatta som enbart kantas av gravvårdar.
Gravvårdar	Gravvårdarna på området är av blandade åldrar, där de äldsta torde datera från sekelskiftet 1900. En klar majoritet av stenarna har tillkommit under 1900-talets första hälft, där även ett flertal nyare gravvårdar förekommer. Gravvårdarna är i det stora hela låga och breda, och följer det strikta modernistiska idealet om en sammanhållen kyrkogård.
Karaktär	Området karaktäriseras av en strikt och avskalad geometri, som främst består av kvarterets rektangulära form. Tillsammans med de modernistiska låga raderna av gravvårdar förstärks detta intryck ytterligare av det faktum att området helt saknar häckar och planteringar.

Översikt åt nordöst, område C.

Översikt åt sydväst, område C.

Områdesspecifika värden/värdefulla strukturer

- Området är väl sammanhållet med unisona låga gravvårdar som är tidstypiska för den andra halvan av 1900-talet.

Särskilda urvalspremisser

- Gravvårdar med yrkestitel som hänger samman med ovannämnda kulturhistoriska sammanhang tillskrivs mycket högt kulturhistoriskt värde.
- Gravvårdar med by- eller gårdsnamn tillskrivs högt kulturhistoriskt värde.

Gravvårdar med särskilt högt kulturhistoriskt värde

Gravnummer	Ålder	Namn på grav	Kulturhistoriskt värde
2 G 132	----	A. Lindholm	Mycket högt
2 G 133	----	W. Blomkvist	Högt
2 G 137	----	Hanses Erik Olsson	Högt
2 G 138	----	Rot A. Andersson	Högt
2 G 139	1925	Anders Falk	Högt
2 G 140	----	Hansson	Högt
2 G 129	----	Anders Steen	Mycket högt
2 G 114 E	1977	Olof Olknuts	Högt
2 G 114 C	----	Axel Lindström	Högt
2 G 117	----	Axel Andersson	Högt
2 G 118	----	Oskar Bergman	Högt
2 G 119	----	Kymmer Per Mattsson	Högt
2 G 121	----	Per Löv	Högt
2 G 123	1941	Martin Lundkvist	Mycket högt

Korpralen A. Lindholms gravvård tillskrivs mycket högt kulturhistorisk värde, då den bär en yrkestitel som kan knytas till bygden och till Gagnefs kompani.

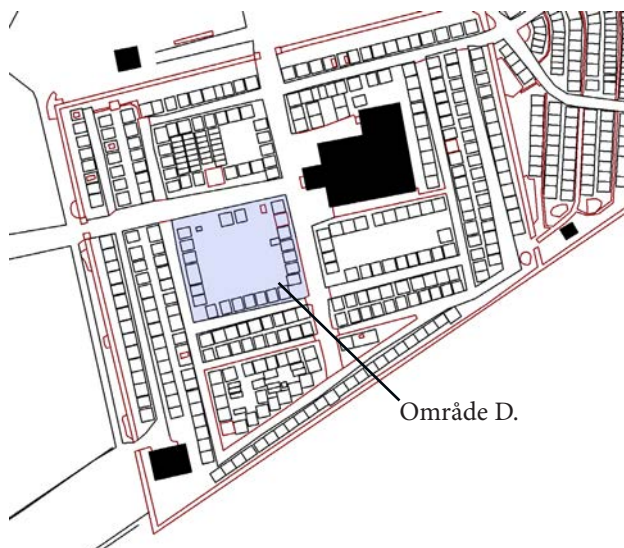

Olof och Alfrida Olknuts gravvård tillskrivs högt kulturhistoriskt värde då den bär ett gårds- eller bynamn. Dessa namn knyter gravarna till en geografisk plats och besitter höga dokumentationsvärden, och berättar varifrån människorna som brukat gravplatsen kommit ifrån.

D

OMRÅDE D

Karaktärisering

Området inventerades 2018-06-18

Etablering	Områdets uppkomst är osäkert, men det utgör kyrkogårdens sydvästligaste gravkvarter vid 1869 års tomtgräns. Troligen tillkom område D, eller delar av det, under 1700-talet, och tillhörde därför troligen inte den ursprungliga 1600-talskyrkogården.
Historiska gravtyper	Enskilda gravar med flertalet familjegravar. Området har ursprungligen brukats för allmänna varv som idag är bortplockade.
Terräng och läge	Området ligger centralt på den gamla kyrkogården, och angränsar till område A i väst, område E i norr, B i söder och område C i öst.
Gångar och tappställen	Det kvadratiske området ramas in av gångstråk i alla väderstreck, med krattade grusgångar i väst och söder, medan gångstråken i norr och öst är belagda med asfalt. Området saknar både belysning och tappställen.
Träd och buskar	På området växer tre lövträd, ett i nordvästra, sydvästra respektive sydöstra hörnet. Utöver dessa förekommer inga planteringar eller häckrader på området.
Gravvårdar	Området har gravvårdar av spridd ålder, med en viss tyngd mot 1900-talets första hälft, även om nyare gravvårdar också förekommer. Gravvårdarna är i det stora hela låga och breda, och följer det strikta modernistiska idealet om en sammanhållen kyrkogård. Vissa undantag finns, så som en av kyrkogårdens få obelisker, som finns i kvarterets sydöstra hörn. En handfull små gravvårdar från de äldre allmänna varven återstår, som påminner om att hela kvarteret tidigare använts för allmänna varv.
Karaktär	Området karaktäriseras av en strikt och avskalad geometri, som främst består av kvarterets kvadratiske form. Tillsammans med de modernistiska låga raderna av gravvårdar förstärks detta intryck ytterligare av det faktum att området helt saknar häckar och planteringar. Området har efter borttagandet av de allmänna varven lämnats öppet och tomt, med en stor gräsmatta som tidigare varit full med gravvårdar.

Översikt åt nordväst, område D.

Översikt åt öst, område D.

Översikt åt sydöst, område D.

Översikt åt väst, område D.

Översikt åt sydväst, område D.

D

Områdesspecifika värden/värdefulla strukturer

- Gravvårdar som endast bär kvinnonamn är ovanliga och bär ofta på berättelser som traditionellt placerats i skymundan. Dessa gravvårdar, i den mån de finns kvar idag, utgör värdefulla pedagogiska resurser som kan användas för att förmedla glömda och dolda berättelser som utspelar sig ur ett kvinnligt narrativ.
- Kataloggravvårdar från tidigt 1900-tal kan på ett tydligt och pedagogiskt vis förmedla hur tillverkningsprocessen kring gravvårdar förändrades och blev mer industrialiserad från och med 1890-talet och framåt.
- Området innefattar en betydande mängd gravvårdar med yrkestitlar som kan berätta om de kulturhistoriska sammanhangen. (Se mer under rubriken Mockfjärd som historisk kontext ovan).

Särskilda urvalspremisser

- Gravvårdar som endast bär kvinnonamn tillskrivs mycket högt kulturhistoriskt värde
- Gravvårdar med yrkestitel som hänger samman med ovannämnda kulturhistoriska sammanhang tillskrivs mycket högt kulturhistoriskt värde.
- Personhistoriskt viktiga gravvårdar tillskrivs mycket högt kulturhistoriskt värde.
- Kataloggravvårdar från perioden 1890-1920 tillskrivs högt kulturhistoriskt värde.
- Gravvårdar med by- eller gårdsnamn tillskrivs högt kulturhistoriskt värde.

Gravvårdar med särskilt högt kulturhistoriskt värde

Gravnummer	Ålder	Namn på grav	Kulturhistoriskt värde
2 G 183	----	Anders Rosén	Högt
2 G 179	1968	Per Hedman	Högt
2 G 193	----	G. Karlsson	Mycket högt
D. Okänt 1	----	Anna Jansson	Mycket högt
D. Okänt 2	1918	Anna Ersdotter	Mycket högt
2 G 200	----	Anders Lindberg	Mycket högt
2 G 201	----	Anders Pers	Högt
2 G 202	1953	Aron Jansson	Mycket högt
2 G 203	----	A. Lövgren	Högt
2 G 204	1973	Olof Finn	Högt
2 G 205	----	Bernhard Lind	Mycket högt
2 G 187	----	Petters Anders Larsson	Högt
2 G 188	----	Magnus Sundgren	Högt
2 G 190	1963	August Gustafsson	Högt
D. Okänt 3	1964	Ture Sellberg	Högt
2 G 205	1934	Anders Lind	Högt
D. Okänt 4	----	Kristina Hedblom	Högt
D. Okänt 5	1931	Kerstin Johansson	Högt

Både G. Karlssons och Bernhard Linds gravvårdar tillskrivs båda mycket högt kulturhistoriskt värde då de bär formspråk som är ovanligt förekommande för Mockfjärd kyrkogård, samtidigt som de är goda representanter för det tidiga 1900-talets mera kataloggravvårdar.

Anders Linds småskaliga gravvård tillskrivs ett högt kulturhistoriskt värde dels då den bär ett bynamn, men främst för att den utgör en del av ett äldre allmänt varv. Denna gravvårdstyp har tidigare varit mycket vanligare, och bör idag bevaras för att belysa ett idag nära utdött gravvårdsskick som speglar de mindre bemedlade i samhället.

E

OMRÅDE E

Karaktärisering

Området inventerades 2018-06-18

Etablering	Områdets uppkomst är osäkert, men det utgör kyrkogårdens nordvästligaste gravkvarter vid 1869 års tomtgräns. Troligen tillkom område E, eller delar av det, under 1700-talet, och tillhörde därför troligen inte den ursprungliga 1600-talskyrkogården.
Historiska gravtyper	Kvarteret kantas av enskilda gravar och familjegravar, medan det invändigt består av allmänna varv.
Terräng och läge	Området ligger strax väst om kyrkobyggnaden, med gräns mot område A i väst, område F i norr och område D i söder.
Gångar, belysning, tappställen	Området inhägnas av gångstråk i alla fyra väderstreck, där den västra och norra gången består av krattat grus, medan den södra och östra gången belagts med asfalt. Området saknar både tappställen och belysning.
Träd och buskar	I kvarterets sydvästra hörn växer en björk, som utgör hela områdets växtlighet. I övrigt saknas både häckar och planteringar.
Gravvårdar	Gravvårdarna i de allmänna varven är små och låga, och daterar främst från 1960- och 1970-talet. Ett undantag är ett gammal gjutjärnskors utan datering, som troligen är från det sena 1800-talet. De enskilda gravarna är i regel något äldre, och har främst tillkommit under 1940- och 1950-talet. Några få undantag finns där gravvårdarna är betydligt äldre, bl.a Forsgrens monumentala gravvård från 1882. Förutom denna stora gravvård är de enskilda gravvårdarna i regel låga och breda, med de modernistiska strömningarna i baktanke.
Karaktär	Kvarteret är ett av den västra kyrkogårdens tätaste sett till antal gravvårdar, och har samtidigt de bäst bevarade allmänna varven. Till karaktär är området präglad av det äldre kyrkogårdsbruket, där både allmänna- och enskilda gravar bevarats sida vid sida. Samtidigt är avsaknaden av grönska ett tydligt tecken på områdets ålder, då tanken på kyrkogården som en grönskande park fortfarande inte slagit igenom vid dess planläggande.

Översikt mot nordväst, område E.

Översikt mot nordöst, område E.

Översikt mot nordöst, område E.

Översikt mot nordväst, område E.

Översikt mot väst, område E.

Områdesspecifika värden/värdefulla strukturer

- Gravvårdar som endast bär kvinnonamn är ovanliga och bär ofta på berättelser som traditionellt placerats i skymundan. Dessa gravvårdar, i den mån de finns kvar idag, utgör värdefulla pedagogiska resurser som kan användas för att förmedla glömda och dolda berättelser som utspelar sig ur ett kvinnligt narrativ.
- Området innefattar kyrkogårdens enda bevarade allmänna varv, med ett stort antal bevarade mindre gravvårdar. Dessa förmedlar både samhällets socioekonomiska historia, då de främst nyttjats av de som varit mindre bemedlade, samtidigt som de påvisar den historiska användningen av Mockfjärd kyrkogård.

Särskilda urvalspremisser

- Gravvårdar i gjutjärn eller andra ovanliga material som anspelar på bygdens/regionens socioekonomiska framväxt tillskrivs mycket högt kulturhistoriskt värde.
- Gravvårdar som endast bär kvinnonamn tillskrivs mycket högt kulturhistoriskt värde
- Gravvårdar med yrkestitel som hänger samman med ovannämnda kulturhistoriska sammanhang tillskrivs mycket högt kulturhistoriskt värde.
- Samtliga gravvårdar i de allmänna varven tillskrivs högt värde
- Gravvårdar med by- eller gårdsnamn tillskrivs högt kulturhistoriskt värde.

Gravvårdar med särskilt högt kulturhistoriskt värde

Gravnummer	Ålder	Namn på grav	Kulturhistoriskt värde
2 G 208	----	E. Hed	Högt
2 G 211	----	Anders Dahlin	Högt
2 G 212	1955	Anders Fält	Högt
2 G 213	1954	Allan Norman	Högt
2 G 222 B	----	A. E Ljungberg	Mycket högt
2 G 223	1882	A. B. R Forsgren	Mycket högt
2 G 232	1964	Ås Lovisa Andersson	Mycket högt
2 G 229	1961	Kerstin Edén	Mycket högt
2 G 227	1961	Anna Östling	Mycket högt
2 G 226	1977	Rantala	Mycket högt
2 G 234	----	Emil Bergström	Högt
2 G 235	1965	Verner Rosell	Högt
2 G 240	----	Ragnvald Andersson	Högt
E. Okänt 1	----	----	Mycket högt

Ås Lovisa Anderssons gravvård tillskrivs mycket högt värde då det är en av väldigt få gravvårdar med enbart kvinnonamn. Dessa bör bevaras då de hjälper till att belysa de annars ofta undanträngda kvinnorna i bygdens äldre historia. Stenen utgör även del av ett välbevarat allmänt varv, som bör bevaras för sina höga historiska värden.

Skogvaktaren Nils Plantins gjutjärnskors utgör gravplatsens äldsta daterade gravvård, och besitter därför mycket höga kulturhistoriska värden. Till detta tilläggs att gjutjärn är typiskt för Dalarna, samtidigt som gravvården bär både titel och en rik inskription (på gravens baksida, ej i bild)

F

OMRÅDE F

Karaktärisering

Område F.

Området inventerades 2018-06-18

Etablering	Den södra delen av område F som ligger närmast kyrkobyggnaden, kan vara en av kyrkogårdens äldsta delar och har troligen brukats sedan invigningen på 1600-talet.
Historiska gravtyper	Enskilda gravar med flertalet familjegravar.
Terräng och läge	Område F utgör den västra kyrkogårdens norra gräns, och löper längs den norra kyrkogårdsmuren. Området gränsar i väst till område A, i sydväst till område E och till område G i sydöst. Direkt söder om området ligger kyrkobyggnaden med anslutande sakristia.
Gångar, belysning, tappställen	Området ligger i anslutning till den västra kyrkogårdens norra entré ut mot parkeringen, varav samtliga närliggande gångstråk asfalterats. Området saknar både belysning och tappställen.
Träd och buskar	På insidan av den norra stenmuren växer ett par större lövträd, och mellan den närmaste gravraden och muren har satts en ung rad med rygghäck, som ännu är förhållandevis låg och gles. Området närmast mot sakristian saknar helt planteringar.
Gravvårdar	Området omfattar kyrkogårdens största variation av gravvårdar, både sett till ålder, materiel och utförande. Här finns bl.a kyrkogårdens största koncentration av gjutjärns- och smideskors, varvid de flesta gjutjärnskorsen daterar från det sena 1800-talet, och smideskorsen är i regel nyare, ibland från 1960-talet. Området innehåller även flertalet högresta obeliskliknande gravvårdar, främst i diabas, som är från det tidiga 1900-talet.
Karaktär	Förutom den uppblandade användningen av material och stilar återfinns här även kyrkogårdens största koncentration av gjutjärnsgravar, samt ett högt antal gravvårdar med prestigefyllda arbetstitlar. Som de övriga kvarteren på den äldre kyrkogården präglas även område F av en generell avsaknad av planteringar och grönska, något som är typiskt för gravplatser i Sverige innan början av 1900-talet.

Översikt mot sydöst, område F.

Översikt mot öst, område F.

Översikt mot väst, område F.

Områdesspecifika värden/värdefulla strukturer

- Kataloggravvårdar från tiden kring sekelskiftet 1900 kan på ett tydligt och pedagogiskt vis förmedla hur tillverkningsprocessen kring gravvårdar förändrades och blev mer industrialiserad från och med 1890-talet och framåt.
- Personhistoriskt viktiga gravvårdar kan berätta viktiga berättelser om Mockfjärd och dess invånare under äldre tider.
- Området innefattar en betydande mängd gravvårdar med yrkestitlar som kan berätta om de kulturhistoriska sammanhangen. (Se mer under rubriken Mockfjärd som historisk kontext ovan).

Särskilda urvalspremisser

- Kataloggravvårdar från perioden 1890-1920 tillskrivs högt kulturhistoriskt värde.
- Personhistoriskt viktiga gravvårdar tillskrivs mycket högt kulturhistoriskt värde.
- Gravvårdar med yrkestitel som hänger samman med ovannämnda kulturhistoriska sammanhang tillskrivs mycket högt kulturhistoriskt värde.
- Gravvårdar i gjutjärn eller andra ovanliga material som anspelar på bygdens/regionens socioekonomiska framväxt tillskrivs mycket högt kulturhistoriskt värde.
- Gravvårdar med by- eller gårdsnamn tillskrivs högt kulturhistoriskt värde.

Gravvårdar med särskilt högt kulturhistoriskt värde

Gravnummer	Ålder	Namn på grav	Kulturhistoriskt värde
2 G 79	----	Per Skoglund	Mycket högt
2 G 81	1940	Lars Lundin	Högt
2 G 84	----	Per Larsson	Mycket högt
2 G 86	----	Erik Tysk	Högt
2 G 88	----	Pelles Olof Mattsson	Mycket högt
2 G 1	----	Anders ---	Högt
2 G 2 A	----	O. Hedlund	Mycket högt
2 G 3 A	1893	Kymmer Mats Mattsson	Mycket högt
2 G 5	1893	U. A Adde	Mycket högt
2 G 6	1933	O. Norström	Mycket högt
2 G 267	1937	Rudolf Blixt	Högt
2 G 269	----	Ivar Lindh	Högt
2 G 96	----	Per Forsell	Högt
2 G 94	1968	Kerstin Olsson	Mycket högt
2 G 92	1894	Ås Olof Persson	Mycket högt
2 G 91 B	----	Knutes Wiktor Persson	Mycket högt
2 G 91 A	----	And. Roth och Hasselgren	Mycket högt
2 G 90	----	Knutes Fredrik Persson	Mycket högt
2 G 89	----	Gustav Olsson	Mycket högt
2 G 110	----	Thörne	Högt
2 G 112	1915	Smed P. A. S	Mycket högt
2 G 107	----	P. Sundberg	Mycket högt
F. Okänt 1	1896	Lars Oscar Andersson	Mycket högt

Kyrkvården Lars Oscar Anderssons kors i smide tillskrivs mycket högt kulturhistoriskt värde tack vare det idag ovanliga materialvalet, och det faktum att graven bär en yrkestitel som kan knytas till bygden.

Kerstin Olssons gravkors i smide tillskrivs mycket högt kulturhistoriskt värde tack vare det idag ovanligt förekommande materialvalet, samt för att gravvården enbart bär ett kvinnonamn, vilket i alla tider varit ovanligt förekommande på enskilda gravvårdar.

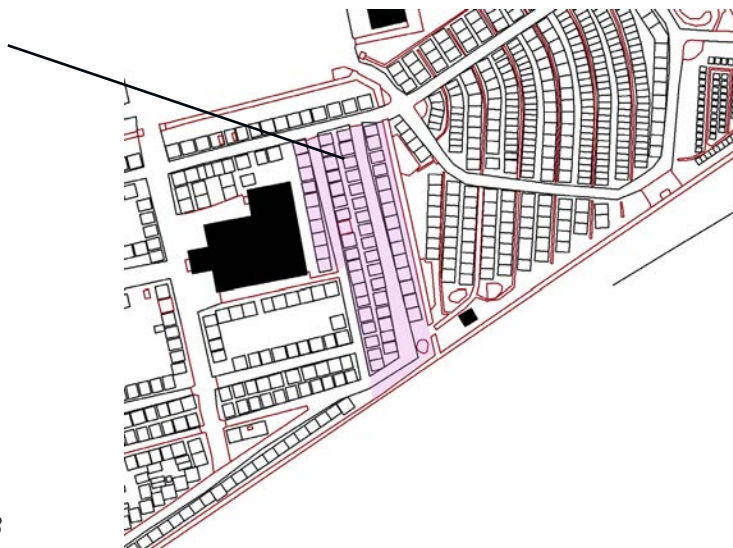

Hemmansägaren P. Sundbergs familjegrav tillskrivs mycket högt kulturhistoriskt värde då gravvården bär en titel som kan knytas till bygdens mer statusrelaterade befattningar. Samtidigt följer gravvården ett äldre formspråk som kan berätta om områdets kontinuerliga användning som gravplats.

OMRÅDE G

Karaktärisering

Område G.

Området inventerades 2018-06-18

Etablering	Den västra delen av område G har säkerligen ingått i den ursprungliga gravplatsen från 1600-talet, men har sedan kommit att expanderas österut. När denna utvidgning skett är i dagsläget osäkert.
Historiska gravtyper	Enskilda gravar, varav flera familjegravar.
Terräng och läge	Området utgör den västra kyrkogårdens östligaste del, och angränsar mot den 1955 år anlagda kyrkogården i öst. I nordväst gränsar området mot område F, och i sydväst mot områdena C och B.
Gångar, belysning, tappställen	Området består främst av fyra gravrader i nord-sydlig riktning, placerade längs två parallellt gående gångstråk med krattat grus. Området saknar belysning, men ett enklare tappställe finns i det sydöstra hörnet. Detta består av en enkel upphängningsanordning för kannor och verktyg i bockat rör, och en enklare kran för hämnande av vatten.
Träd och buskar	Området saknar helt både träd och planterade häckrader.
Gravvårdar	Området omfattar en stor variation av gravvårdstyper, både sett till utformning, material och ålder. Här finns bl.a en stor koncentration av äldre gjutjärns- och smideskors, samt ett flertal högeståndsgravar. Kyrkogårdens enda gravvård inhägnad med järnkedja återfinns här. Det finns samtidigt ett flertal nyare gravvårdar som tillkommit efter 1940, dessa följer i regel det modernistiska påbudet om låga och horisontella gravvårdar.
Karaktär	Förutom den uppblandade användningen av material och stilar återfinns här även en av kyrkogårdens största koncentration av gjutjärnsgravar, samt ett högt antal gravvårdar med prestigefyllda arbetstitlar. Som de övriga kvarteren på den äldre kyrkogården präglas även område G av en generell avsaknad av planteringar och grönska, något som är typiskt för gravplatser i Sverige innan början av 1900-talet.

Överblick mot söder, område G.

Överblick mot norr, område G.

Område mot sydväst, område G.

Översikt mot norr, område G.

Översikt mot norr, område G.

Områdesspecifika värden/värdefulla strukturer

- Kataloggravvårdar från tiden kring sekelskiftet 1900 kan på ett tydligt och pedagogiskt vis förmedla hur tillverkningsprocessen kring gravvårdar förändrades och blev mer industrialiserad från och med 1890-talet och framåt.
- Personhistoriskt viktiga gravvårdar kan berätta viktiga berättelser om Mockfjärd och dess invånare under äldre tider.
- Området innefattar en betydande mängd gravvårdar med yrkestitlar som kan berätta om de kulturhistoriska sammanhangen. (Se mer under rubriken Mockfjärd som historisk kontext ovan).

Särskilda urvalspremisser

- Kataloggravvårdar från perioden 1890-1920 tillskrivs högt kulturhistoriskt värde.
- Personhistoriskt viktiga gravvårdar tillskrivs mycket högt kulturhistoriskt värde.
- Gravvårdar med yrkestitel som hänger samman med ovannämnda kulturhistoriska sammanhang tillskrivs mycket högt kulturhistoriskt värde.
- Gravvårdar i gjutjärn eller andra ovanliga material som anspelar på bygdens/regionens socioekonomiska framväxt tillskrivs mycket högt kulturhistoriskt värde.
- Gravvårdar som endast bär kvinnonamn tillskrivs mycket högt kulturhistoriskt värde

Gravvårdar med särskilt högt kulturhistoriskt värde

Gravnummer	Ålder	Namn på grav	Kulturhistoriskt värde
2 G 98	1938	Lars Wikström	Mycket högt
2 G 99	1925	Lars Holmberg	Mycket högt
2 G 101	----	Olof Engström	Högt
2 G 102	----	Sven Andersson	Högt
2 G 103	1947	Anders Lindfält	Högt
2 G 104	----	Anders Lindman	Högt
2 G 106	----	A. G Norström	Mycket högt
2 G 11	1915	Brita Lovisa Matson	Mycket högt
2 G 13	----	Oljons E. Andersson	Högt
2 G 14	----	B. E Mattsson	Högt
2 G 15	----	B. H Mattsson	Mycket högt
2 G 18	1910	Brita Lovisa Hedenfeldt-Blomkvist och sonen Axel Hedenfeldt	Mycket högt
2 G 21	----	M. Hellström	Högt
2 G 23	1914	P. G. Sundström	Mycket högt
2 G 24	1949	Anders Persson	Mycket högt
2 G 26	1928	H. Ring	Mycket högt
2 G 27	1917	D. Danielsson	Mycket högt
2 G 264	----	G. A. Mattsson	Högt
2 G 260	----	Olof Åström	Högt
2 G 255	1966	Sven Brolund	Mycket högt
2 G 254	----	Ludvig Persson	Högt
2 G 252	1967	Torsten Dahl	Mycket högt
2 G 349	----	Johannes Andersson	Högt
2 G 354	----	Per Larsson	Mycket högt
2 G 357	1968	Viktor Olsson	Högt
2 G 360	----	Lars Engström	Mycket högt

Konstnären Torsten Dahls gravvård tillskrivs mycket högt kulturhistoriskt värde då den besitter höga lokalhistoriska värden, samtidigt som själva gravvården troligen är individuellt utformad.

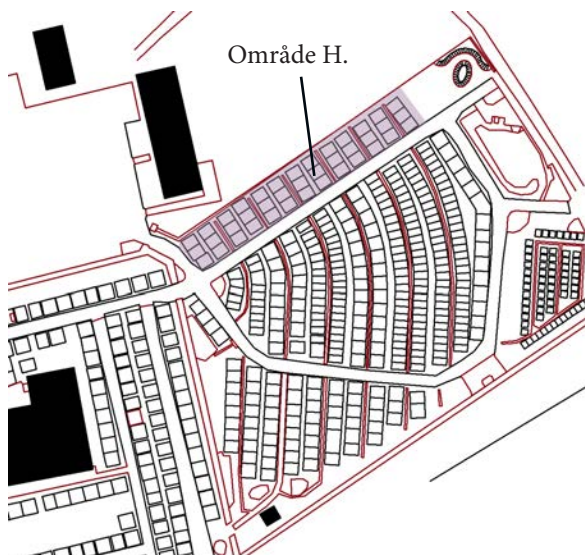
Förutom personhistoriska värden besitter P. G Sundströms gravvård mycket höga värden då det är en av kyrkogårdens få monumentala gravvårdar, vilket kan spegla Mockfjärds starka ekonomiska tillväxt under det tidiga 1900-talet.

D. Danielssons gravvård besitter mycket höga kulturhistoriska värden då denna typ av äldre högresta gravvårdar idag blivit allt mera ovanliga, samtidigt som de kan berätta om områdets kontinuerliga användning som gravplats genom seklen.

OMRÅDE H

Karaktärisering

Området inventerades 2018-06-18

Etablering	Området tillkom efter Mockfjärd kyrkogårds största utvidgning, som genomfördes 1955. Under denna expansion fördubblades kyrkogårdens storlek.
Historiska gravtyper	Enskilda gravar , varav ett flertal familjegravar.
Terräng och läge	Det rektangulära kvarteret följer den östra kyrkogårdens norra tomtgräns, och angränsar till område J i söder.
Gångar, belysning, tappställen	I söder löper en asfalterad gångväg i sydväst-nordöstlig riktning, varvid man får gå över gräsmatteytor för att nå de individuella gravrummen som avskärmas med rygghäckar. Området saknar både tappställen och belysning.
Träd och buskar	Den östra kyrkogårdens norra tomtgräns utgörs av en planterad häckrad, som löper parallellt med område H. Även gravvårdarna inhägnas i grupper om sex av låga häckrader, som skapar ett antal lika stora rum.
Gravvårdar	Samtliga gravvårdar har tillkommit efter 1950-talet, och följer en strikt modernistisk tankegång där gravvårdarna är låga och breda för att skapa en horisontell framtoning.
Karaktär	Området karaktäriseras av den typiska modernistiska synen på kyrkogårdarna som enhetliga och sammanhängande. Därför är gravvårdarna, sett till den äldre kyrkogården, relativt monotona till form och storlek. Det horisontella och låga formspråket artikuleras ytterligare av lika låga rygghäckar.

Översikt mot nordöst, område H.

Översikt mot väst, område H.

Översikt mot nordväst, område H.

Områdesspecifika värden/värdefulla strukturer

- Området är väl sammanhållet med unisona låga gravvårdar som är tidstypiska för den andra halvan av 1900-talet.

Särskilda urvalspremissor

- Gravvårdar med by- eller gårdsnamn tillskrivs högt kulturhistoriskt värde.

Särskilt skyddvärda gravvårdar

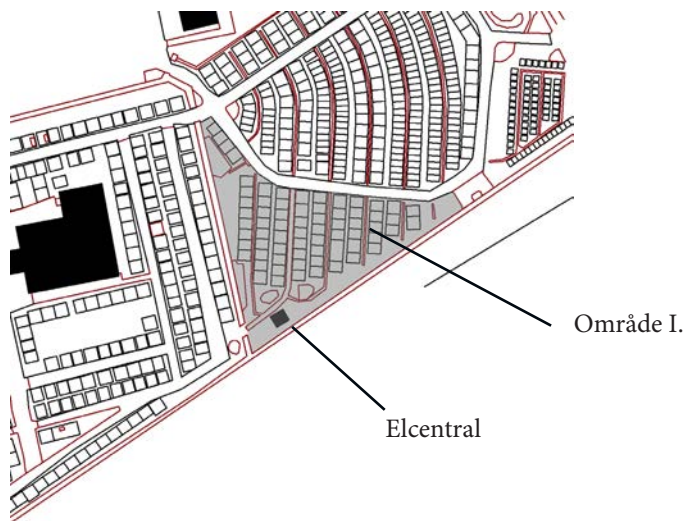
<i>Gravnummer</i>	<i>Ålder</i>	<i>Namn på grav</i>	<i>Kulturhistoriskt värde</i>
2 N B 6	1971	Gustav Westman	Högt
2 N B 5	1970	Bengt Janzon och dottern Kristina	Högt
2 N B 4	1968	Gustav Eriksson	Högt
2 N B 22	1974	Anna Hjort och sonen Erik	Högt
2 N B 32	1975	Walter Sahlin	Högt

Både Bengt Janzons och Gustav Erikssons gravvårdar besitter höga kulturhistoriska värden, främst då de bär bynamn. Dessa namn knyter gravarna till en geografisk plats och besitter höga dokumentationsvärden och berättar varifrån människorna som brukat gravplatsen kommit ifrån genom äldre tider.

OMRÅDE I

Karaktärisering

Området inventerades 2018-06-18

Etablering	Området tillkom efter Mockfjärd kyrkogårds största utvidgning, som genomfördes 1955. Under denna expansion fördubblades kyrkogårdens storlek.
Historiska gravtyper	Enskilda gravar med flertalet familjegravar.
Terräng och läge	Området är i stora drag triangulärt, och utgör den östra kyrkogårdens sydvästra hörn. Området angränsar till område G i väst och område J i nordöst.
Gångar, belysning, tappställe	Området avgränsas norrut av en lätt svängd asfalterad gångväg som löper runt hela den östra kyrkogården. I områdets mitt löper en mindre gångväg som leder genom en öppning i den kallmurade stenvallen i sydväst. Detta gångstråk består av glest utlagda stenplattor som idag nära på helt vuxit igen under gräsmattan. Områdets nordvästra hörn har försetts med en lyktstolpe som står i nära anslutning till det västra tappstället på område J och muröppningen som leder till den västra kyrkogården.
Träd och buskar	Parallellt längs gravvårdsraderna löper låga rygghäckar, som i vissa fall klippt ner till rötterna. Kvarvarande häckar har i de flesta fall planterats om nyligen, och är fortfarande glesa och låga. Längs stenvallen i söder växer ett flertal arter av större yviga buskar och lövträd, som agerar som en avskärmning mot närliggande järnväg och industri.
Gravvårdar	Samtliga gravvårdar har tillkommit efter 1950-talet, och följer en strikt modernistisk tankegång där gravvårdarna är låga och breda för att skapa en horisontell framtoning. Många av gravvårdarna är nyare än 1980, det årtal som satts som den hitre gränsen för de gravvårdar som omfattas av denna inventering. Av detta själ kommer dessa inte närmast ingående i denna rapport.
Karaktär	Området karaktäriseras av den typiska modernistiska synen på kyrkogårdarna som enhetliga och sammanhängande. Därför är gravvårdarna, sett till den äldre kyrkogården, relativt monotona till form och storlek. Det horisontella och låga formspråket artikuleras ytterligare av lika låga rygghäckar.

Översikt mot väst, område I.

Översikt mot sydväst, område I.

Översikt mot väst, område I.

Översikt mot söder, område I.

Översikt mot sydväst, område I.

Områdesspecifika värden/värdefulla strukturer

- Området är väl sammanhållet med unisona låga gravvårdar som är tidstypiska för den andra halvan av 1900-talet.

Särskilda urvalspremisser

- Gravvårdar med by- eller gårdsnamn tillskrivs högt kulturhistoriskt värde.
- Gravvårdar med yrkestitel som hänger samman med ovannämnda kulturhistoriska sammanhang tillskrivs mycket högt kulturhistoriskt värde.

Gravvårdar med särskilt högt kulturhistoriskt värde

Gravnummer	Ålder	Namn på grav	Kulturhistoriskt värde
2 N A 5	1960	Fredrik Nordlund	Högt
2 N A 7	----	Johan Söderberg	Högt
2 N A 8	----	Johan Arvid Johansson	Högt
2 N A 21	----	Olof Norman	Högt
2 N A 20	1960	Viktor och Anna Dahlin	Högt
2 N A 19	----	Lars Lind	Högt
2 N A 18	----	Anders O. Larsson	Högt
2 N A 17	----	Johan Sjöberg	Mycket högt
2 N A 15	----	Anders Blomkvist	Högt
2 N A 14	----	Anders Gråbo	Högt
2 N A 23	1961	Kerstin Mattson f. Lundin	Högt
2 N A 27	----	Per Larsson	Högt
2 N A 28	1962	Johan Nilsson	Högt
2 N A 38	1964	Pelles Anders Olsson, Elsa Olsson	Högt
2 N A 34	1962	Bernhard och Kerstin Ericson	Mycket högt
2 N A 32	1962	Olof Harald Nordström	Mycket högt
2 N A 39	----	Knutes Per Persson	Högt
2 N A 40	1975	Helmer och Edith Helander	Högt
2 N A 43	1964	Anna och Erik A. Bergdahl	Högt
2 N A 45	----	Ernst Säfström	Mycket högt
2 N A 46	1965	Sven och Gunvor Sahlin	Högt
2 N A 53	1965	Helmer och Märtha Duvner	Mycket högt
2 N A 51-52	----	Petters Anders Larsson	Högt
2 N A 49	1966	Emil och Maria Nordlund	Högt
2 N A 47	1966	Anders och Lovisa Manell	Högt
2 N A 54	----	Per Enkvist	Högt
2 N A 55	1967	Erik och Engla Klockar	Högt
2 N A 57	1968	Manne och Dagny Westholm	Högt
2 N A 63	1970	Gerhard och Maria Emretsson	Högt
2 N A 60	1960	Erik Ohlnér	Högt
2 N A 4	1975	Albin och Berta Lekare	Högt
2 N A 3	1961	Lars och Johanna Fridell	Högt
2 N A 1	1966	Per Nordlander	Mycket högt

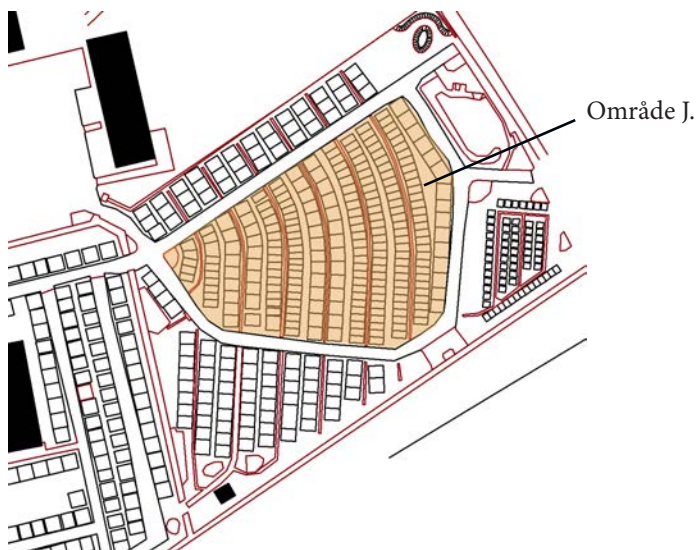
Familjen Ericsons gravvårdar besitter mycket höga kulturhistoriska värden då de bär flera yrkestitlar som kan knytas till bygden. Detta är ett viktigt historiskt dokument för att låta framtida generationer förstå Mockfjärds framväxt och utveckling.

Ingenjören Helmer Duvners gravvård besitter mycket höga kulturhistoriska värden, dels då gravvården bär flera yrkestitlar som kan knytas till bygden, men även för att gravvården i sig är individuellt och unikt utformad. Denna form kan ses som ett tidigt skede i det postmoderna uppluckrandet av de modernistiska stilidealerna om enhetliga gravvårdar. Här blir individualismen mera påtaglig.

OMRÅDE J

Karaktärisering

Området inventerades 2018-06-18

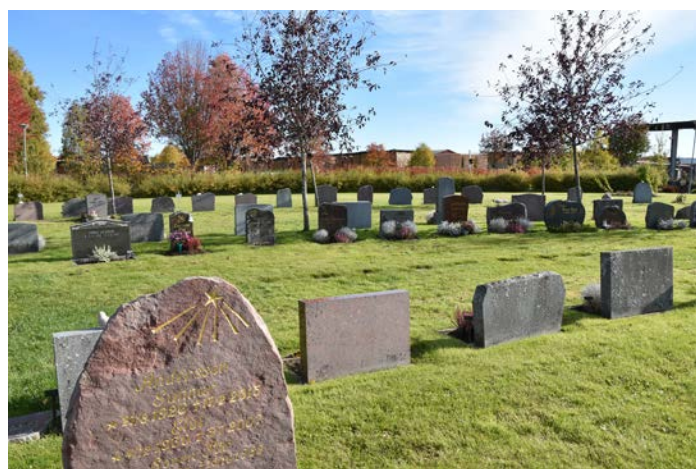
Etablering	Området tillkom efter Mockfjärd kyrkogårds största utvidgning, som genomförde 1955. Under denna expansion utvidgades kyrkogården med dubbla sin tidigare yta.
Historiska gravtyper	Enskilda gravar.
Terräng och läge	Området är det största sett till ytan, men innehåller i dagsläget inte särskilt många gravvårdar då den östra halvan ännu inte tagits i bruk. Området gränsar i norr mot område H, i öst till område K och i sydväst till område I.
Gångar, belysning, tappställe	Området omgärdas av en kringlöpande asfalterad gångväg som svänger mjukt runt hela området. För att nå de enskilda gravraderna som är placerade däremellan måste man beträda gräset. Längs områdets sydöstra del finns en lyktstolpe av enklare slag i ljus omålade metall. I områdets västra hörn finns ett tappställe försett med ett åttkantigt vattenkär i betong, som utvändigt klätts med röd ölandssten.
Träd och buskar	På områdets östra del växer ett par unga, nyligen planterade lövträd. Förutom dessa saknar området helt planterad växtlighet, med undantag för en häck som löper längs den östra gångvägen, och ett kortare häckparti som ramar in tappstället i områdets sydvästra hörn.
Gravvårdar	Samtliga gravvårdar har tillkommit efter 1950-talet, och följer en strikt modernistisk tankegång där gravvårdarna är låga och breda för att skapa en horisontell framtoning. Många av gravvårdarna är nyare än 1980, det årtal som satts som den hitre gränsen för de gravvårdar som omfattas av denna inventering. Av detta själ kommer dessa inte nämnas mera ingående i denna rapport
Karaktär	Området karaktäriseras av den typiska modernistiska synen på kyrkogårdarna som enhetliga och sammanhängande. Därför är gravvårdarna, sett till den äldre kyrkogården, relativt monotona till form och storlek. Det horisontella och låga formspråket artikuleras ytterligare av lika låga rygghäckar. Framträdande för detta område är också de långdragna och lätt svängda gravvårds-linjerna, som kontrasterar sig skarpt mot övriga områden på kyrkogården där raka linjer dominerar planlösningen.

Översikt mot sydväst, område J.

Översikt mot väst, område J.

Översikt mot öst, område J.

Översikt mot sydöst, område J.

Översikt mot nordväst, område J.

Områdesspecifika värden/värdefulla strukturer

- Området är väl sammanhållet med unisona låga gravvårdar som är tidstypiska för den andra halvan av 1900-talet.

Särskilda urvalspremisser

- Gravvårdar med by- eller gårdsnamn tillskrivs högt kulturhistoriskt värde.
- Gravvårdar i gjutjärn eller andra ovanliga material som anspelar på bygdens/regionens socioekonomiska framväxt tillskrivs mycket högt kulturhistoriskt värde.

Gravvårdar med särskilt högt kulturhistoriskt värde

<i>Gravnummer</i>	<i>Ålder</i>	<i>Namn på grav</i>	<i>Kulturhistoriskt värde</i>
2 N ÄM 2	1980	Ivar Svensson	Mycket högt
2 N ÄM 3	1981	Hjalmar Hedman	Mycket högt
2 N C 8	1980	Per Gunnar Lech	Mycket högt
2 N C 3	1979	Edvin Hjort	Högt

Ivar Svenssons gravvård besitter mycket höga kulturhistoriska värden då den är individuellt och unikt utformad, och kan förmedla tidens formmässiga strömningar om en tydligare individualism.

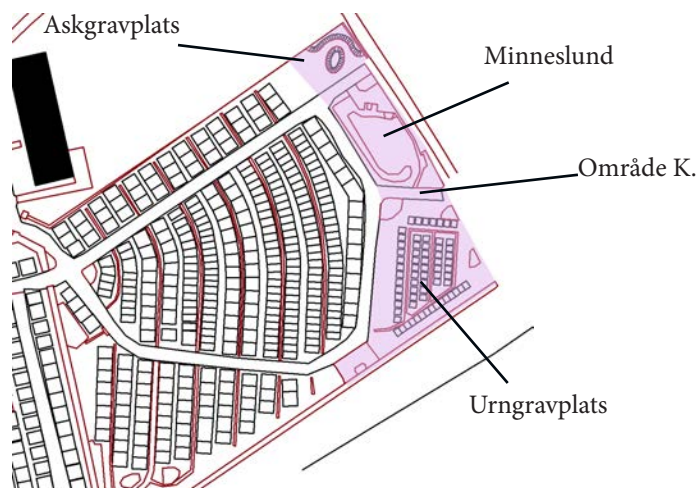
Hjalmar Hedmans gravkors i smide besitter mycket höga kulturhistoriska värden på grund av materialvalet och den höga standarden av hantverkskunnighet. Dessa gravkors är dessutom typiskt förekommande i och omkring bergslagen.

K

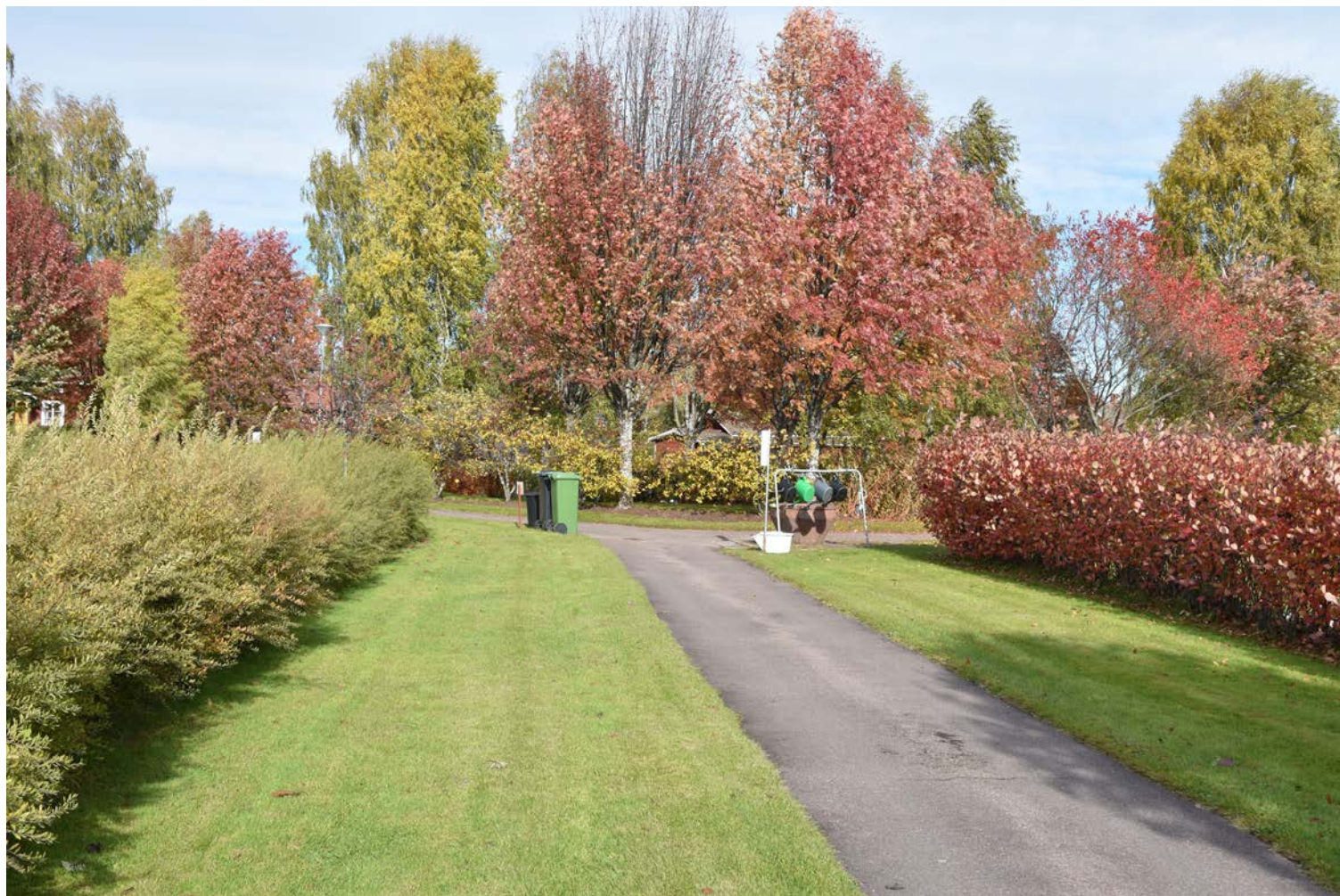
OMRÅDE K

Karaktärisering

Området inventerades 2018-06-18

Etablering	Området blev en del av kyrkogården i samband med utvidgningen som utfördes 1955. Minneslundan tillkom dock först 1990, och askgravplatsen i norr först 2010.
Historiska gravtyper	Askgravar, urngravar samt minneslund
Terräng och läge	Område K utgör den mest östra delen av Mockfjärd kyrkogård, och angränsar mot område H i nordväst, område J i väst och område I sydväst.
Gångar, belysning, tappställe	Längs hela områdets västra gräns löper en böjd asfalterad gång, som sedan viker av och kringsluter hela område J. Askgravplatsen har försetts med en mindre grusplan, medan minneslundan belagts med kvadratiske betongplattor. Gångarna mellan urngravarna består av glest utplacerade gångstenar som i dagsläget närmast överväxits av gräsmattan. På områdets mitt finns ett tappställe försett med ett åttkantigt vattenkärl i betong, som utvändigt klänts med röd ölandssten (eller snarlik mineral). Samma röda sten har lagts som markbeläggning närmast tappstället. Den enda belysning som finns utplacerad är i form av en lyktstolpe, placerad i väggkorsningen mellan askgravplatsen i norr och minneslundan.
Träd och buskar	Området har en stor variation av både planteringar och växtlighet. Askgravplatsen i norr har bl.a. försetts med en oval plantering kantad av oxiderad plåt. Ett likadant planteringsarrangemang löper med organiska former längs askgravplatsen norra hörn. Minneslundan omges av en grön och lummig växtlighet som skapar ett avskilt rum för reflektion och avskildhet. Detta främst med hjälp av gröna bladväxter, högt gräs och stora lövträd som växer intill, och ibland i, häckarna.. Både askgravplatsen och minneslundan ramas utöver dessa inslag in av rygghäckar. Urnggravplatsen är även den inhägnad med rygghäckar, och kortare häckpartier skiljer även av de enskilda gravarna från varandra.
Gravvårdar	Samtliga gravvårdar på detta område har tillkommit betydligt senare än 1980, som sats som hitre gräns för denna inventering. Av detta själ tas dessa inte upp närmare i denna rapport. Samtliga gravvårdar på urngravplatsen är små liggande hällar i sten.
Karaktär	Området karaktäriseras av sin gröna lummighet, som i större utsträckning uppkommit långt efter att den östra kyrkogården anlades på 1950-talet. Dessa inslag har främst tillkommit i samband med anläggandet av askgravplatsen, urngravplatsen och minneslundan på 1990- och 2000-talet. Denna gröna växtlighet kan ses som ett tidstypiskt drag för denna tid, då tankarna kring gravplatser i allmänhet svängde mera åt att bli en meditativ plats för de sörjande och anhöriga. Det sena 1900-talet såg därför att många kyrkogårdar blev ytterligare mera parklika, ofta med inslag liknande de organiska engelska parkerna. Tanken var att kyrkogården nu allt tydligare skulle bli en plats för de levande lika mycket som för de döda.

Översikt mot norr, område K.

Urngravplatsen i östra hörnet, område K.

Minneslunden mot sydost, område K.

Askgravplatsen i norra hörnet, område K.

Minneslunden mot söder, område K.

